

Esperantoliike on kuollut! Eläköön esperanto!

aütöro Juha Metsäkallas · publikigita 2019-09-09

Lahdessa heinäkuun lopulla pidetyn esperanton maailmankongressin jälkimainingeissa esille on jälleen noussut kysymys esperantoliikkeen kuolemasta. Tunnettu jutubisti [Evillea](#) puhui tästä aiheesta jo neljä vuotta sitten [videossaan](#), jossa hän totesi, että kaikenmaailman esperantoyhdistykset oikeastaan ovat kielen leviämisen este. Moni yhdistys lienee aikoinaan perustettu jossain [homaranismon](#) jälkihbumussa tarkoituksenaan levittää yleistä hyvää.

Kun yhteisestä yleisestä hyvästä ei - yllätys, yllätys - päästykään yhteisymmärrykseen eikä [fina venkoakaan](#) saavutettu välittömästi, monet näistä yhdistyksistä ovat muuttuneet kuppi-kunniksi, joiden keskeiseksi tehtäväksi on muodostunut joko menneiden aikojen muisteleminen tai toisten kuppikuntien mollaaminen. Tämä "toiminta" ei luonnollisesti juuri ole houkutellut uusia jäseniä, joten viime vuosina on nähty kymmenien esperantoyhdistysten kuolema kaikkialla maailmassa¹.

Grigorij Arosev nimeää Libera foliossa ilmestyneessä kirjoituksessaan² joitakin syitä, joista merkittävimmäksi hän mainitsee internetin laiminlyönnin. Esperanton maailmanliiton UEA:n [sivusto](#) on mielestäni kuvaava esimerkki. Ulkoasu on vanhantava, nykyään perustoimintoina pidettäviä toimintoja puuttuu (esim. UEA:n maailmankongressin ohjelmatiedot ovat pdf:nä eivätkä tilattavina kalentereina), ohjeissa ristiriitoja ja puutteita (ks. kirjoitukseni [majoituksesta](#)), yksinkertaisimman maksutavan käytöstä ([Paypal](#)) joutuu maksamaan lisämaksun (mitä hel#α?) jne.

Kun ei-suunnitellut kielet ovat ensin kehittyneet puheena, jota vasta paljon myöhemmin on ryhdytty kirjoittamaan, esperanto on syntynyt toisin: kirjoitus ja puhe ovat syntyneet samaan aikaan. Kenties tästä syystä niin moni esperantisti on jämähtänyt paperiin. Tämä paperin-palvonta esiintyy Ray Bradburyn [Fahrenheit 451](#) -romaanista tuttuna kirjojen palvontana ja näkyi mm. Lahdessa tarpeena kahmia paperisia esitteitä. UEA:n komiteakin syylistyi tähän, kun kokouspaperit täytyi tulostaa heille: komitean jäsenillä oli siis kannettavan tietokoneensa vieressä pino kokouspapereita! Lahden kokouksen luonnonsuojeluteemaan tämä tietysti istui mahdottoman huonosti.

Evillea toteaa videossaan, että onneksi tuollaisen menneeseen jämähtäneet yhdistykset ovat kuolemassa. Samaa sanoo TEJO:n uusi puheenjohtaja [Joop Kieft](#) Libera foliossa ilmestyneessä [kirjoituksessaan](#). Sekä Evillea että Kieft toteavat, että maailma on muuttunut. Enää ei tarvita joka nimeen ja notkoon paikallista esperantoyhdistystä ajamaan kielen asiaa, vaan ihmiset löytävät toisensa internetin välityksellä, muodostavat yhteisöjä asioiden ja ilmiöiden ympärille, synnyttävät [mcluhanilaisia maailmankyliä](#). Kieften mielestä tähän tarkoittaa, että [fina venko](#) tai [sukceso](#) on jo tapahtunut!

Tässä tilanteessa UEA:n tehtävä on yhä enemmän toimia mahdollistajana. Tätä taustaa vasten UEA:n uusi yhteistyöfoorumi on juuri oikeansuuntainen askel.

1. Ks. Grigorij Arosevin kirjoitus "La Esperanto-movado pereas" Libera foliossa.
2. Ks. viite 1

La origina artikolo estas publikigita 2019-09-09 en la retejo **Finna bablejo** kun rubriko "Esperantoliike on kuollut! Eläköön esperanto!". Ĉi tiu PDF-versio estas aŭtomate kreita 2021-11-14. Vidu ankaŭ la aliajn afiŝojn de tipo [artikoloj](#), [finnalingvaj](#).